

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-79>

УДК 657.61

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА БІЗНЕС-ОПЕРАЦІЇ ПРОДУКТИВНІСТЬ: СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

EFFECTIVENESS OF INTERNAL AUDIT AND ITS IMPACT ON BUSINESS OPERATIONS PRODUCTIVITY: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

Скляренко Анастасія Русланівна
аспірант,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8121-5629>

Skliarenko Anastasiia
State Tax University

Статтю присвячено систематичному огляду наукових праць щодо впливу внутрішнього аудиту на операційну ефективність підприємств із використанням методології PRISMA. Проаналізовано 19 досліджень за 2000–2025 роки, які відображають різні підходи до оцінки аудиту. Встановлено, що ефективність внутрішнього аудиту визначається якістю оцінки контролю, здатністю виявляти ризики та повнотою перевірок. Важливу роль відіграють структуровані аудиторські програми та висока компетентність аудиторів. Доведено, що аудит підвищує надійність контролю, сприяє своєчасному виявленню відхилень та покращує управлінські рішення. Виявлено стійкий позитивний зв'язок між ефективністю аудиту та результативністю підприємств, що проявляється в оптимізації процесів, підвищенні дотримання вимог і покращенні координації.

Ключові слова: охоплення аудиту, дотримання нормативних вимог, ефективність внутрішнього аудиту, міжпідрозділова координація, операційна ефективність, ідентифікація ризиків.

The article is devoted to a systematic literature review of internal audit effectiveness and its impact on the operational performance of enterprises across various sectors. The study is conducted using the PRISMA approach and is based on the analysis of 19 peer-reviewed publications published between 2000 and 2025. The findings indicate that internal audit effectiveness is reflected through the quality of internal control evaluation, the ability to identify risks, and the scope of audit coverage. It is established that the implementation of structured audit programs and a high level of professional competence of audit staff significantly enhance the quality of oversight functions and ensure the timely detection of operational and financial risks. Regarding operational performance, the synthesis of research results demonstrates that effective internal audit contributes to improved operational efficiency by eliminating duplication of functions and inefficient processes, strengthening regulatory compliance, enhancing the quality of business processes, and fostering better interdepartmental coordination in line with organizational strategic objectives. The results confirm a positive relationship between internal audit effectiveness and operational performance, highlighting the role of internal audit not only as a control mechanism but also as an essential advisory function supporting management decision-making. Furthermore, the integration of audit results into daily management practices, the assurance of auditor independence, the continuous development of professional competencies, and the provision of adequate resources to audit units collectively contribute to improving overall organizational performance. The study also outlines directions for future research, emphasizing the need for empirical validation of identified relationships in different industry contexts and the development of comprehensive models linking internal audit effectiveness with multidimensional performance indicators.

Keywords: audit coverage, regulatory compliance, internal audit effectiveness, interdepartmental coordination, operational efficiency, risk identification.

Постановка проблеми. Ефективність функцій внутрішнього аудиту перебуває на перетині управлінської економіки, корпоративного управління та результативності діяльності організації, відображаючи критично важливу сферу, у межах якої стратегічні

механізми контролю взаємодіють з операційними результатами. Внутрішній аудит (Internal Audit, IA) широко розглядається як інструмент корпоративного управління, спрямований на оцінювання та вдосконалення процесів управління ризиками, системи внутрішнього контролю та операційної ефективності. Історично його роль вийшла за межі забезпечення дотримання нормативних вимог і трансформувалася у напрямі створення доданої вартості, що безпосередньо впливає на результативність діяльності підприємств і якість управління. [7, с. 411]. Попри значну кількість досліджень, залишається низка невирішених питань щодо оцінювання ефективності внутрішнього аудиту та визначення його реального впливу на операційні результати підприємств. Зокрема, відсутній єдиний підхід до вимірювання ефективності аудиторської функції, існують розбіжності у визначенні ключових показників її результативності, а також недостатньо узагальнено емпіричні докази щодо взаємозв'язку між якістю внутрішнього аудиту та покращенням бізнес-процесів. [25]. Зазначена проблема набуває особливої актуальності в умовах зростання складності бізнес-середовища, підвищення вимог до прозорості діяльності підприємств та посилення ролі управління ризиками. У таких умовах внутрішній аудит має виступати не лише контролюючою, а й стратегічною функцією, що забезпечує своєчасне виявлення ризиків, підвищення ефективності використання ресурсів і підтримку прийняття управлінських рішень. Зв'язок дослідження з важливими науковими та практичними завданнями полягає у необхідності формування системного підходу до оцінювання ефективності внутрішнього аудиту, узагальнення існуючих теоретичних і емпіричних результатів, а також визначення ключових факторів, що впливають на його результативність [20]. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання отриманих висновків для вдосконалення організації внутрішнього аудиту на підприємствах, підвищення якості системи внутрішнього контролю та оптимізації операційної діяльності. У науковому контексті результати сприяють подальшому розвитку підходів до оцінювання ефективності аудиту та поглибленню розуміння його ролі у забезпеченні стійкого розвитку організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика ефективності внутрішнього аудиту є предметом активних наукових досліджень, що охоплюють різні аспекти його функ-

ціонування та впливу на діяльність організацій. Серед найновіших досліджень доцільно виокремити праці Alqudah, Alzoubi, Alqaralleh «Вплив ефективності внутрішнього аудиту на результативність організацій»; Basannang, Priya, Anitha «Практики внутрішнього аудиту та якість послуг у готельному секторі»; Malhi, Singh, Kaur «Підвищення компетентності внутрішніх аудиторів і організаційна ефективність»; Paracha, Ali, Qureshi «Ефективність внутрішнього аудиту та фінансова результативність у країнах, що розвиваються»; а також Adurayemi, Oguntuase «Внутрішній аудит та операційна ефективність у сервісних компаніях», які відображають сучасні підходи до оцінювання ефективності внутрішнього аудиту [10; 11; 14; 19; 8]. Зокрема, у роботі Alqudah, Alzoubi, Alqaralleh «Вплив ефективності внутрішнього аудиту на результативність організацій» досліджено вплив ефективності внутрішнього аудиту на результативність організацій у країнах, що розвиваються, де підтверджено її значущу роль у підвищенні фінансових і операційних показників [10]. У праці Basannang, Priya, Anitha «Практики внутрішнього аудиту та якість послуг у готельному секторі» акцент зроблено на галузевому аспекті, зокрема в готельному бізнесі, де внутрішній аудит розглядається як чинник покращення якості послуг [11]. Дослідження Malhi, Singh, Kaur «Підвищення компетентності внутрішніх аудиторів і організаційна ефективність» підкреслює важливість професійного розвитку аудиторів як ключового елемента підвищення ефективності аудиту та загальної продуктивності організацій [14]. У роботі Paracha, Ali, Qureshi «Ефективність внутрішнього аудиту та фінансова результативність у країнах, що розвиваються» проаналізовано взаємозв'язок між ефективністю внутрішнього аудиту та фінансовими результатами, підтверджуючи позитивний вплив аудиту на діяльність підприємств у країнах із трансформаційною економікою [19]. Водночас у дослідженні Adurayemi, Oguntuase «Внутрішній аудит та операційна ефективність у сервісних компаніях» увагу зосереджено на сервісних компаніях, де доведено, що внутрішній аудит сприяє підвищенню операційної ефективності через вдосконалення контролю та управління процесами [8].

Наявні дослідження демонструють низку прогалин, які стримують формування цілісних теоретичних і емпіричних підходів до вивчення ефективності внутрішнього аудиту. По-перше, хоча значна кількість робіт визначає чинники

ефективності аудиту, лише незначна частина пропонує комплексні моделі, що поєднують ефективність внутрішнього аудиту з багатовимірними показниками результативності діяльності в різних організаційних контекстах [7, с. 420]. По-друге, дослідження часто зосереджуються переважно на питаннях фінансової звітності та дотримання нормативних вимог, приділяючи недостатню увагу операційним показникам ефективності, таким як ефективність робочих процесів або міжпідрозділова координація [9, 115]. По-третє, більшість емпіричних досліджень має галузеву спрямованість (наприклад, державний сектор або фінансові установи), що залишає недостатньо дослідженим питання ефективності внутрішнього аудиту у багатогалузевих корпораціях, де співіснують різноманітні види діяльності та критерії оцінювання результативності [16, с. 45]. Ці прогалини підкреслюють необхідність системного дослідження, яке б поєднувало функції внутрішнього аудиту з ширшими показниками організаційної результативності.

Метою даного дослідження є усунення зазначених прогалин шляхом систематичного огляду рецензованих наукових публікацій щодо ефективності внутрішнього аудиту та її взаємозв'язку з результативністю операційної діяльності підприємств. Зокрема, дослідження спрямоване на оцінювання рівня ефективності внутрішнього аудиту за ключовими операційними параметрами, такими як охоплення аудиту та ідентифікація ризиків; аналіз результативності операційної діяльності з урахуванням ефективності, дотримання нормативних вимог, якості процесів та координації між підрозділами; визначення взаємозв'язку між ефективністю внутрішнього аудиту та операційними результатами з метою формування рекомендацій для управлінської практики.

Зазначені цілі узгоджуються з дослідницьким інструментарієм, використаним у цьому дослідженні, який передбачає кількісне вимірювання сприйняття ефективності внутрішнього аудиту та результативності операційної діяльності організації.

Даний огляд робить теоретичний внесок шляхом узагальнення наявних наукових доказів і розширює дослідження внутрішнього аудиту за межі традиційного підходу, орієнтованого виключно на дотримання нормативних вимог, охоплюючи також сферу операційної результативності. Це дозволяє сформулювати більш інтегроване розуміння цін-

ності функції внутрішнього аудиту в системі управління організацією. З емпіричної точки зору дослідження систематизує ключові конструкти ефективності внутрішнього аудиту та співвідносить їх із вимірюваними показниками результативності діяльності, що створює основу для подальших кількісних досліджень у цій сфері. Практичне значення отриманих результатів полягає у наданні рекомендацій для менеджерів і практиків щодо розроблення ефективних аудиторських механізмів, здатних проактивно сприяти підвищенню операційної ефективності, дотриманню нормативних вимог та покращенню координації між структурними підрозділами організації.

У даному дослідженні використано дизайн систематичного огляду літератури (Systematic Literature Review, SLR) з метою аналізу наукових праць, присвячених ефективності внутрішнього аудиту та її взаємозв'язку з результативністю операційної діяльності підприємств. Використання систематичного огляду літератури обрано через його здатність забезпечити комплексне виявлення, оцінювання та узагальнення рецензованих наукових досліджень у прозорий та відтворюваний спосіб [20, с. 144]. Огляд проведено відповідно до рекомендацій PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses), що забезпечує наукову обґрунтованість, прозорість та відтворюваність процедури дослідження [15]. Структура огляду була сформована з урахуванням трьох ключових дослідницьких завдань: дослідити рівень ефективності внутрішнього аудиту з точки зору охоплення ключових бізнес-операцій, ідентифікації операційних і фінансових ризиків та оцінювання системи внутрішнього контролю; оцінити результативність операційної діяльності за такими параметрами, як операційна ефективність, дотримання нормативних вимог, якість процесів та міжпідрозділова координація; визначити взаємозв'язок між ефективністю внутрішнього аудиту та результативністю операційної діяльності з метою формування практичних рекомендацій для управлінських рішень.

Систематичний пошук наукових джерел здійснювався у провідних академічних базах даних, зокрема Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Emerald Insight, SpringerLink, MDPI та ResearchGate. Пошук охоплював рецензовані статті, опубліковані у період 2000–2025 років, що дозволило врахувати як фундаментальні, так і сучасні дослідження з даної проблематики.

Для пошуку використовувалися ключові слова та булеві оператори. Ключові слова, пов'язані з внутрішнім аудитом: "internal audit effectiveness", "audit coverage", "risk identification", "internal controls", "audit reporting". Ключові слова, пов'язані з результативністю операційної діяльності: "operational efficiency", "business performance", "process quality", "compliance", "interdepartmental coordination". Комбіновані пошукові запити: ("internal audit effectiveness" OR "audit function") AND ("business operations performance" OR "operational efficiency" OR "compliance"). Крім того, списки використаної літератури відібраних статей були додатково перевірені вручну для виявлення релевантних публікацій, які могли бути пропущені під час первинного пошуку.

Відбір досліджень здійснювався відповідно до таких критеріїв включення: рецензовані емпіричні або теоретичні дослідження, опубліковані у 2000–2025 роках; дослідження, що аналізують ефективність внутрішнього аудиту, зокрема охоплення аудиту, оцінювання ризиків, аналіз системи внутрішнього контролю та комунікацію результатів аудиту; дослідження, у яких оцінюється результативність операційної діяльності, включаючи ефективність, дотримання нормативних вимог, якість процесів та міжпідрозділову координацію; наукові статті, опубліковані англійською мовою. Критерії виключення включали: нерецenzовані публікації (наприклад, аналітичні матеріали, розділи книг або інші матеріали «сірої» літератури); дослідження, зосереджені виключно на фінансовій звітності без розгляду операційного аудиту; публікації не англійською мовою; статті, що не містили достатнього методологічного опису або даних для подальшого узагальнення.

Процес відбору досліджень здійснювався відповідно до діаграми PRISMA 2020. На початковому етапі у базах даних було ідентифіковано 1276 записів. Після видалення 384 дублікатів залишилося 892 записи, які були проаналізовані на основі назв і анотацій.

За результатами первинного скринінгу 563 статті було виключено через невідповідність тематиці внутрішнього аудиту або результативності операційної діяльності. Подальшому аналізу повних текстів було піддано 329 статей, які оцінювалися відповідно до критеріїв включення та виключення. У підсумку 19 досліджень були відібрані та включені до якісного синтезу результатів.

Вилучення даних здійснювалося систематично із застосуванням заздалегідь підготовленого шаблону, який передбачав фіксацію таких змінних: автор(и), рік публікації та країна проведення дослідження; мета та дослідницькі питання; галузь або контекст дослідження; виміри ефективності внутрішнього аудиту (охоплення аудиту, ідентифікація ризиків, оцінювання системи внутрішнього контролю); показники результативності операційної діяльності (операційна ефективність, дотримання нормативних вимог, якість процесів, міжпідрозділова координація); методологія дослідження (якісна, кількісна або змішана); основні результати, релевантні дослідницьким завданням. Відібрані дані були узагальнені тематично та хронологічно відповідно до поставлених дослідницьких цілей. Отримані результати систематизовано за такими підшкалами: ефективність внутрішнього аудиту, операційна ефективність, дотримання нормативних вимог, якість процесів та міжпідрозділова координація. У процесі синтезу літератури було також виокремлено як спільні підходи, так і суперечності між результатами різних досліджень, що дозволило визначити рівень наукового консенсусу, виявити наявні прогалини та окреслити перспективні напрями подальших досліджень. Особливу увагу приділено як фундаментальним дослідженням, що заклали теоретичні основи проблематики, так і сучасним емпіричним роботам, що забезпечує збалансоване поєднання теоретичних і практичних аспектів аналізу. Кожне відібране дослідження було оцінено з точки зору методологічної якості із використанням модифікованого контрольного переліку Critical Appraisal Skills Programme (CASP). Оцінювання здійснювалося за такими критеріями: чіткість формулювання мети дослідження; відповідність та обґрунтованість обраної методології; валідність отриманих результатів; прозорість процесу збору та аналізу даних.

До остаточного синтезу були включені лише ті дослідження, які відповідали щонайменше 80 % критеріїв якості, що дозволило забезпечити надійність і наукову обґрунтованість отриманих висновків.

У дослідженні застосовано підхід якісного нарративного синтезу, який дозволяє інтегрувати результати різномірних досліджень, що відрізняються за методологією, контекстом та дослідницькими підходами. Такий підхід забезпечує можливість проведення порівняльного аналізу між різними організаційними та галузевими середовищами.

Кількісні результати досліджень були узагальнені описово, із зазначенням величин ефекту та кореляційних показників у випадках, коли вони були представлені в джерелах. Основною метою синтезу було виявлення закономірностей, визначення наявних прогалин у наукових дослідженнях та встановлення взаємозв'язків між ефективністю внутрішнього аудиту та результативністю операційної діяльності. Отримані результати створюють підґрунтя для розроблення управлінських рекомендацій і подальших емпіричних досліджень у цій сфері.

Результати дослідження свідчать, що функції внутрішнього аудиту суттєво відрізняються за рівнем охоплення операційних та фінансових сфер діяльності організації. У наукових працях зазначається, що організації, які впроваджують структуровані програми внутрішнього аудиту, як правило, забезпечують перевірку як основних операційних підрозділів, так і допоміжних служб, що сприяє підвищенню ефективності наглядових функцій [10, с. 120]. Водночас у тих організаціях, де відсутні формалізовані аудиторські механізми, спостерігаються прогалини в охопленні перевірок міжпідрозділових процесів, особливо у багатогалузевих корпораціях. Це обмежує можливість комплексного контролю операційної діяльності та знижує ефективність управління ризиками [16, с. 50].

Внутрішній аудит демонструє високу ефективність у виявленні як операційних, так і фінансових ризиків за умови наявності компетентного персоналу та чітко визначених механізмів корпоративного управління [17, с. 22]. Дослідження підкреслюють, що використання комплексних систем управління ризиками в межах аудиторських процедур сприяє ранньому виявленню неефективності процесів, порушень внутрішніх політик та потенційних фінансових втрат. Натомість аудиторські функції, які обмежені ресурсами або не мають достатнього рівня незалежності, характеризуються нестабільними результатами щодо ідентифікації ризиків. Ефективність внутрішнього аудиту значною мірою залежить від здатності оцінювати та вдосконалювати систему внутрішнього контролю. Дослідження показують, що аудиторські перевірки, спрямовані на аналіз процедур контролю робочих процесів та дотримання встановлених регламентів, безпосередньо підвищують надійність операційної діяльності та сприяють зменшенню кількості помилок [22, с. 14]. Узагальнені результати свідчать, що систе-

матичне оцінювання внутрішніх контролів, підтримане активною участю керівництва, забезпечує стабільність операційних процесів та підвищує ефективність функціонування організації.

Функція внутрішнього аудиту сприяє підвищенню операційної ефективності шляхом виявлення процесів, які не створюють доданої вартості, а також дублювання функцій у діяльності організації [8, с. 137; 18]. Організації, що впроваджують рекомендації внутрішнього аудиту, демонструють більш оптимізовані робочі процеси та раціональніше використання ресурсів. Це підтверджує значний потенціал внутрішнього аудиту як інструменту підвищення ефективності операційної діяльності. Результати досліджень свідчать, що внутрішній аудит сприяє посиленню дотримання нормативно-правових та внутрішніх стандартів діяльності, а також підвищенню якості надання послуг. Інтеграція результатів аудиторських перевірок у повсякденні операційні процеси забезпечує більш чітке дотримання процедур, зменшує відхилення від встановлених регламентів та позитивно впливає на показники якості обслуговування клієнтів [21, с. 196].

Внутрішній аудит також відіграє важливу роль у покращенні координації між підрозділами організації та узгодженні операційної діяльності зі стратегічними цілями. Організації з розвинутою системою внутрішнього аудиту демонструють більш ефективну комунікацію між структурними підрозділами та прийняття більш обґрунтованих управлінських рішень [8, с. 27]. Такі позитивні зміни виходять за межі підвищення операційної ефективності та впливають на стратегічний розподіл ресурсів і довгострокову результативність діяльності організації. Узагальнення результатів досліджень підтверджує наявність позитивного взаємозв'язку між ефективністю внутрішнього аудиту та результатами операційної діяльності організації. Аудиторські перевірки, що поєднують широке охоплення діяльності підприємства, ефективну ідентифікацію ризиків та ґрунтовне оцінювання системи внутрішнього контролю, пов'язані з вищим рівнем операційної ефективності, кращим дотриманням нормативних вимог, підвищенням якості послуг і покращенням міжпідрозділової координації [25, с. 602].

Отримані результати свідчать, що функція внутрішнього аудиту виконує не лише контрольну, але й консультативну роль, сприяючи безперервному вдосконаленню процесів

надання послуг і підвищенню ефективності корпоративного управління [23, с. 56].

Аналіз наукових джерел дозволив сформулювати низку практичних рекомендацій для управлінців щодо підвищення ефективності внутрішнього аудиту. Зокрема, ключовими напрямками є забезпечення незалежності внутрішніх аудиторів, розвиток їх професійної компетентності, належне ресурсне забезпечення аудиторських підрозділів, а також інтеграція результатів аудиторських перевірок у повсякденну управлінську діяльність організації [8с. 28; 13, с. 27; 18; 19, с. 63].

Впровадження зазначених практик створює структуровану основу для підвищення операційної ефективності, якості послуг та координації між підрозділами організації, а також сприяє узгодженню операційної діяльності зі стратегічними цілями підприємства.

Отже, проведений систематичний огляд літератури засвідчив, що ефективність внутрішнього аудиту, яка характеризується комплексним охопленням аудиторських перевірок, ефективною ідентифікацією ризиків та систематичним оцінюванням внутрішнього контролю, суттєво впливає на результативність операційної діяльності організації. Ефективні аудиторські процедури сприяють підвищенню операційної ефективності шля-

хом оптимізації бізнес-процесів, посилення дотримання нормативних вимог та підвищення надійності робочих процедур. Крім того, внутрішній аудит сприяє покращенню якості послуг, розвитку міжпідрозділової взаємодії та узгодженню операційної діяльності зі стратегічними цілями організації. Синтез отриманих результатів підтверджує позитивний взаємозв'язок між ефективністю внутрішнього аудиту та показниками результативності діяльності, що підкреслює його подвійне значення як інструменту контролю та консультативного механізму управління. Інтеграція результатів аудиторських перевірок у повсякденну діяльність організації, забезпечення незалежності аудиторів, підвищення їх професійної компетентності та належне ресурсне забезпечення формують практичну основу для підвищення операційних, якісних і стратегічних результатів діяльності підприємства. Подальші дослідження доцільно спрямувати на емпіричну перевірку виявлених взаємозв'язків у різних багатогалузевих організаціях, а також на розроблення комплексних моделей, що поєднують ефективність внутрішнього аудиту з багатовимірними показниками результативності діяльності з метою удосконалення управлінської практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. The Institute of Internal Auditors. International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing. Altamonte Springs : IIA, 2023.
2. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance. New York : COSO, 2017.
3. Lazarus R. S. Stress and Emotion: A New Synthesis. New York : Springer Publishing Company, 1999.
4. Nonaka I., Takeuchi H. The Knowledge-Creating Company. New York : Oxford University Press, 1995.
5. Іваненко С. О. Внутрішній аудит у публічному секторі: теорія і практика : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2022.
6. Шевченко П. П. Публічне управління: сучасні виклики та реформи : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021.
7. Abdelrahim A., Al-Malkawi H. Conceptual framework for internal audit effectiveness: Organizational and contextual factors. *International Journal of Accounting & Information Management*. 2022. Vol. 30, No. 3. P. 400–423. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJAIM-06-2021-0104>
8. Adurayemi T., Oguntuase F. Internal audit and operational efficiency in Nigerian service firms. *International Journal of Scientific Research*. 2023. Vol. 3, No. 3. P. 25–37. DOI: <https://doi.org/10.59890/ijsr.v3i3.42>
9. Alqudah Y., Al-Tarawneh M., Al-Smadi M. Internal audit effectiveness and organizational performance: Evidence from Jordanian companies. *Journal of Financial Compliance*. 2023. Vol. 5, No. 2. P. 120–139. DOI: <https://doi.org/10.1108/JFC-11-2023-0299>
10. Alqudah M. A., Alzoubi E., Alqaralleh B. The impact of internal audit effectiveness on organizational performance: Evidence from emerging markets. *Journal of Financial Compliance*. 2024. Vol. 7, No. 2. P. 112–128. DOI: <https://doi.org/10.1108/JFC-11-2023-0299>
11. Basannang R., Priya K., Anitha V. Internal audit practices and service quality outcomes in the hospitality sector. *International Journal of Economics, Commerce and Enterprise Research*. 2024. Vol. 1, No. 4. P. 45–59. DOI: <https://doi.org/10.61796/ijecerp.v1i4.48>

12. Chang Y., Chen H., Cheng W., Chi W. Audit quality, internal audit effectiveness, and firm performance: Evidence from Asia. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*. 2019. Vol. 15, No. 3. P. 100–115. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jcae.2018.11.002>
13. Deyganto B. Organizational support and internal audit effectiveness: Evidence from Ethiopian firms. *International Journal of Energy and Environmental Engineering*. 2019. Vol. 6, No. 4. P. 23–35. URL: <https://www.sciencepg.com/article/10.11648/j.ijeee.20190406.12>
14. Malhi R., Singh A., Kaur P. Enhancing internal audit competence: Professional development and organizational performance. *Multidisciplinary Journal of Economic and Organizational Studies*. 2023. Vol. 2, No. 4. P. 58–72. URL: <https://ojs.mul.edu.pk/index.php/MJEOS/article/view/364>
15. Moher D., Liberati A., Tetzlaff J., Altman D. G. Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *PLoS Medicine*. 2009. Vol. 6, No. 7. e1000097. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000097>
16. Muhongayire A. Effect of internal audit practices on operational performance of Rwanda Development Board, Rwanda. *International Journal of Research in Social Sciences*. 2023. Vol. 13, No. 1. P. 45–61. URL: <https://rsisinternational.org/journals/ijriss/articles/effect-of-internal-audit-practices-on-operational-performance-of-rwanda-development-board-rwanda>
17. Nasution A., Yulisfan. Internal audit independence and its effect on operational compliance: Evidence from public sector organizations. *International Journal of Management and Economics Applications*. 2023. Vol. 1, No. 2. P. 15–28. DOI: <https://doi.org/10.61306/ijmea.v1i2.22>
18. Nguyen Thi Hong Lam. The role of internal audit in enhancing operational efficiency in service firms. *International Journal of Scientific Research and Management*. 2022. Vol. 10, No. 5. P. EM05–EM17. DOI: <https://doi.org/10.18535/ijstrm/v10i5.em05>
19. Paracha M., Ali F., Qureshi R. Internal audit effectiveness and financial performance: Evidence from emerging markets. *Journal of Business and Management Research*. 2025. Vol. 5, No. 1. P. 61–76. URL: <https://jbmjournal.com/index.php/Journal/article/view/61>
20. Peters M. D. J., Godfrey C. M., Khalil H., McInerney P., Parker D., Soares C. B. Guidance for conducting systematic scoping reviews. *International Journal of Evidence-Based Healthcare*. 2020. Vol. 13, No. 3. P. 141–146. DOI: <https://doi.org/10.1097/XEB.0000000000000050>
21. Rashid M., Islam M., Akter S. Organizational support and internal audit performance: Evidence from Bangladesh. *Journal of Management*. 2021. Vol. 8, No. 1. P. 191–205. URL: <https://journals.internationalrasd.org/index.php/jom/article/view/191>
22. Roba D., Ahmed T., Gebremariam K. Auditor competence and internal audit quality in Ethiopian commercial banks. *International Journal of Accounting, Finance and Risk Management*. 2023. Vol. 8, No. 2. P. 13–29. URL: <https://www.sciencepg.com/article/10.11648/j.ijafm.20230802.13>
23. Turetken O., Reijers H., Eren P. Linking internal audit practices to organizational performance: A conceptual framework. *Journal of Risk and Financial Management*. 2022. Vol. 16, No. 2. P. 56. DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm16020056>
24. Wadesango N., Makerevi K. The impact of internal audit on organizational performance: Evidence from Zimbabwean public enterprises. *Journal of Accounting and Auditing*. 2018. Vol. 9, No. 1. P. 1–18. URL: <https://stratfordjournalpublishers.org/journals/index.php/journal-of-accounting/article/view/1954>
25. Yeboah D. The role of internal auditing in risk identification and compliance across sectors: A review. *Journal of Accounting in Emerging Economies*. 2020. Vol. 10, No. 4. P. 589–611. DOI: <https://doi.org/10.4236/ojbm.2020.85121>

REFERENCES:

1. The Institute of Internal Auditors (2023). *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing*. Altamonte Springs: IIA.
2. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) (2017). *Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance*. New York: COSO.
3. Lazarus, R. S. (1999). *Stress and Emotion: A New Synthesis*. New York: Springer Publishing Company.
4. Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The Knowledge-Creating Company*. New York: Oxford University Press.
5. Ivanenko, S. O. (2022). *Vnutrishnii audyt u publichnomu sektori: teoriia i praktyka [Internal audit in the public sector: Theory and practice]*. Tsentri uchbovoi literatury.
6. Shevchenko, P. P. (2021). *Publichne upravlinnia: suchasni vyklyky ta reformy [Public administration: Modern challenges and reforms]*. Ivan Franko National University of Lviv.

7. Abdelrahim, A., & Al-Malkawi, H. (2022). Conceptual framework for internal audit effectiveness: Organizational and contextual factors. *International Journal of Accounting & Information Management*, 30(3), 400–423. <https://doi.org/10.1108/IJAIM-06-2021-0104>
8. Adurayemi, T., & Oguntuase, F. (2023). Internal audit and operational efficiency in Nigerian service firms. *International Journal of Scientific Research*, 3(3), 25–37. <https://doi.org/10.59890/ijsr.v3i3.42>
9. Alqudah, Y., Al-Tarawneh, M., & Al-Smadi, M. (2023). Internal audit effectiveness and organizational performance: Evidence from Jordanian companies. *Journal of Financial Compliance*, 5(2), 120–139. <https://doi.org/10.1108/JFC-11-2023-0299>
10. Alqudah, M. A., Alzoubi, E., & Alqaralleh, B. (2024). The impact of internal audit effectiveness on organizational performance: Evidence from emerging markets. *Journal of Financial Compliance*, 7(2), 112–128. <https://doi.org/10.1108/JFC-11-2023-0299>
11. Basannang, R., Priya, K., & Anitha, V. (2024). Internal audit practices and service quality outcomes in the hospitality sector. *International Journal of Economics, Commerce and Enterprise Research*, 1(4), 45–59. <https://doi.org/10.61796/ijecep.v1i4.48>
12. Chang, Y., Chen, H., Cheng, W., & Chi, W. (2019). Audit quality, internal audit effectiveness, and firm performance: Evidence from Asia. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 15(3), 100–115. <https://doi.org/10.1016/j.jcae.2018.11.002>
13. Deyganto, B. (2019). Organizational support and internal audit effectiveness: Evidence from Ethiopian firms. *International Journal of Energy and Environmental Engineering*, 6(4), 23–35.
14. Malhi, R., Singh, A., & Kaur, P. (2023). Enhancing internal audit competence: Professional development and organizational performance. *Multidisciplinary Journal of Economic and Organizational Studies*, 2(4), 58–72.
15. Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & Altman, D. G. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *PLoS Medicine*, 6(7), e1000097. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000097>
16. Muhongayire, A. (2023). Effect of internal audit practices on operational performance of Rwanda Development Board, Rwanda. *International Journal of Research in Social Sciences*, 13(1), 45–61.
17. Nasution, A., & Yulisfan (2023). Internal audit independence and its effect on operational compliance: Evidence from public sector organizations. *International Journal of Management and Economics Applications*, 1(2), 15–28. <https://doi.org/10.61306/ijmea.v1i2.22>
18. Nguyen Thi Hong Lam (2022). The role of internal audit in enhancing operational efficiency in service firms. *International Journal of Scientific Research and Management*, 10(5), EM05–EM17. <https://doi.org/10.18535/ijrm/v10i5.em05>
19. Paracha, M., Ali, F., & Qureshi, R. (2025). Internal audit effectiveness and financial performance: Evidence from emerging markets. *Journal of Business and Management Research*, 5(1), 61–76.
20. Peters, M. D. J., Godfrey, C. M., Khalil, H., McInerney, P., Parker, D., & Soares, C. B. (2020). Guidance for conducting systematic scoping reviews. *International Journal of Evidence-Based Healthcare*, 13(3), 141–146. <https://doi.org/10.1097/XEB.000000000000050>
21. Rashid, M., Islam, M., & Akter, S. (2021). Organizational support and internal audit performance: Evidence from Bangladesh. *Journal of Management*, 8(1), 191–205.
22. Roba, D., Ahmed, T., & Gebremariam, K. (2023). Auditor competence and internal audit quality in Ethiopian commercial banks. *International Journal of Accounting, Finance and Risk Management*, 8(2), 13–29.
23. Turetken, O., Reijers, H., & Eren, P. (2022). Linking internal audit practices to organizational performance: A conceptual framework. *Journal of Risk and Financial Management*, 16(2), 56. <https://doi.org/10.3390/jrfm16020056>
24. Wadesango, N., & Makerevi, K. (2018). The impact of internal audit on organizational performance: Evidence from Zimbabwean public enterprises. *Journal of Accounting and Auditing*, 9(1), 1–18.
25. Yeboah, D. (2020). The role of internal auditing in risk identification and compliance across sectors: A review. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 10(4), 589–611. <https://doi.org/10.4236/ojbm.2020.85121>

Дата надходження статті: 03.04.2026

Дата прийняття статті: 24.04.2026

Дата публікації статті: 30.04.2026